

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен “доктор” по: област на висше образование 3.0 Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8 Икономика, научната специалност: Организация и управление на производството (селско стопанство и подотрасли).

Автор на дисертационния труд Росица Стоянова Ненова – редовен докторант към катедра „Мениджмънт и маркетинг“ при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: Стратегии за управление на рентабилността на винарските изби.

Рецензент: доц. д-р Виолета Динкова Дириманова, Аграрен Университет, гр. Пловдив, Област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.7 Администрация и управление, Научна специалност: Организация и управление на производството. Определена за член на научното жури със заповед № РД-16-131/24.02.2021 г. от Ректора на АУ.

1. Кратко представяне на кандидата.

Росица Стоянова Ненова е роден на 14.04.1985 г. Дипломира се със степен „бакалавър“, специалност Аграрна Икономика във Факултета по икономика в Аграрен Университет, Пловдив през 2015. Магистратура завършва през 2017 г. със специалност Финансов мениджмънт и счетоводство в същият факултет и университет, както бакалавърската и степен. Владее английски и италиански език. Росица Ненова е била редовен докторант към катедра „Мениджмънт и Маркетинг“ при Аграрен Университет, гр. Пловдив за периода 2018-2021 година.

2. Актуалност на проблема.

Темата на дисертационния труд е да анализира и да направи оценка на рентабилността на различните бизнес модели на винарски изби в Южен лозаро-винарски район в България, както и да се разработят стратегии за повишаване на рентабилността им.

В дисертацията са разгледани въпроси и резултати, свързани с рентабилността на стопанските субекти в лозаро-винарския сектор, определени са множеството фактори, чито основа произтича от пазарната ситуация (пазарна цена, пазарен дефицит/излишък, държавна интервенция, потребителски вкус, наличие на продукти заместители) и интензивността на конкуренцията. За тази цел са изисква се използват стратегически подходи

при управлението на рентабилността в сектора както на макро, така и на микро ниво. Така също са анализирани стратегическите фактори за успех в изследвания икономически сектор. Тези стратегически фактори формират бизнес модел, който описва конкурентното предимство и неговите източници, бизнес стратегията за развитие и стратегическия план на действие в условията на конкурентен пазар. В този смисъл, настоящата тема има важно значение за развитието на лозаро-винарския сектор.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертационния труд е ясно формулирана и цели да направи оценка на рентабилността на различните бизнес модели на винарските изби и да разработи стратегии за повишаване на рентабилността в Южен лозаро-винарски район. Постигането на целта е реализирана чрез решаването на няколко ясно обособени задачи, които са реално изпълними, но не напълно защитени в дисертационната разработка.

Докторантката е формулирала работна теза, с която показва, че с определянето на икономическата същност на категориите „бизнес модел“ и „рентабилност“ се изясняват същността на стратегическия подход за управление на рентабилността. За да се изясни и проучи тази теза, тя изяснява методологичните подходи и методическите въпроси при изследване и оценка на рентабилността на бизнес моделите на винарски изби в избрания район. Така също, докторантката прави задълбочен анализ за състоянието и тенденциите в развитието на основните фактори, оказващи въздействие върху рентабилността на бизнес моделите на винарски изби в избрания район. На база направения сравнителен анализ на бизнес моделите на винарски изби в изследвания район са разработени стратегии за повишаване на рентабилността.

В изследването са използвани подходящи методи за анализ, които коректно са подбрани и приложени. При изследване на проблематиката са използвани системния подход, сравнителен анализ, статистически методи, като SPSS и статистически пакет на MS Excel.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Докторантката е използвала различни средства за онагледяване и обобщаване на получените резултати чрез фигури, таблици и схеми, които му позволяват коректно да систематизира и обективно да представи получените резултати.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

При работата си по дисертацията, докторантката е проучила голяма част от съвременната специализирана научна на български и чужди автори; информационни бюлетини на международни организации; доклади и бюлетини на Министерството на земеделието и храните; данни от Националния статистически институт, Националната лозаро-винарска

камара, Изпълнителната агенция по лозята и виното, Системата за агропазарна информация, както и редица нормативни актове.

Емпиричната информация на изследването е осигурена от анкетно проучване на 31 броя винарски изби, разположени на територията на страната.

Използваната литература включва 89 литературни източници, които са основно на български и английски език.

6. Приноси на дисертационния труд.

Дисертационният труд „Стратегии за управление на рентабилността на винарските изби“ съдържа следните по-съществени приноси, идеи и решения:

Научни приноси

- Съществуващите в теорията и практиката стратегии са адаптирани, съобразени със специфичните условия, при които се показва и анализира икономическата категория „рентабилност“ в лозаро-винарския бизнес.
- Използваният методологичен подход задълбочено анализира рентабилността на различните бизнес модели във винарския сектор и предлага стратегия за управление на „бизнес модел“ за неговото управление.

Научно-приложни приноси

- Осъществен е анализ на различните типове бизнес модели, чрез които може да се покажат потребностите на крайните потребители в пряка и непряка конкуренция като производство и продажба на вино, винен туризъм и комбинация от двете.
- Анализирани са стратегиите за управление на рентабилността на винарския бизнес, с цел да се акумулират нови стопански и нестопански инициативи.

7. Критични бележки и въпроси.

Методичната част не е много добре аргументирана в самото изследване. Литературната справка е обширна, но не е много добре анализирана и онагледена в теоретичната част. Добре би било накрая на дисертацията да бъдат изведени научно-приложните приноси, които могат да помогнат за разработването и обобщението на заключителната част от дисертацията. Независимо от посочените критични бележки, дисертацията има своите достойнства.

8. Публикувани статии и цитирания.

По темата на дисертацията докторанта е публикувал четири статии, което е изискуемия минимум за придобиване на образователно-квалификационната степен доктор.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и

съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оцена **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на **Росица Стоянова Ненова** образователната и научна степен "доктор" по научната специалност **Организация и управление на производството**.

Дата: 2.4.2021 г.
гр. Пловдив

РЕЦЕНЗЕНТ:
(доц. д-р Виолета Дириманова)

